

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 1 juli 1996 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "waarbij sommige ambtenaren en contractuele personeelsleden bevoegd worden verklaard om de inbreuken op de reglementering met betrekking tot de ruimtelijke ordening en de stedenbouw op te sporen en vast te stellen", heeft op 4 juli 1996 het volgend advies gegeven :

Om overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991, het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te staven, wordt aangevoerd wat volgt :

"Gelet op de hoogdringendheid, gezien het M.B. van 31 januari 1975 door de wijzigingen in de structuur en de nomenclatuur van de administratie verouderd is en beroep wordt gedaan op het principe van de continuïteit van de openbare dienst om de betrokken ambtenaren als bevoegd te beschouwen, terwijl dergelijke situatie in feite slechts uitzonderlijk en tijdelijk kan worden getolereerd, en het dus dringend nodig is om een nieuwe correcte juridische basis te realiseren, had ik graag dat het advies zou worden verstrekt binnen de bij artikel 84 van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn".

*

* *

Gelet op het korte tijdsbestek dat hem is toegemeten, dient de Raad van State zich te beperken tot de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp strekt ertoe de aanwijzing van de ambtenaren bevoegd voor het opsporen en vaststellen van de misdrijven omschreven in sommige bepalingen van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, in overeenstemming te brengen met de organisatie van de administratie Ruimtelijke Orde-

.../...

ning, Huisvesting, Monumenten en Landschappen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het ontwerp komt in de plaats van het ministerieel besluit van 31 januari 1975 waarbij sommige ambtenaren en beambten bevoegd worden verklaard tot het opsporen en het vaststellen van de overtredingen op de bepalingen van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt gevonden in artikel 66, eerste lid, van voornoemde wet van 29 maart 1962 (1).

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Artikel 1.

1. Dit artikel machtigt niet alleen bepaalde ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap doch ook contractuele personeelsleden, tewerkgesteld bij deze administratie, om de in het ontwerp bedoelde misdrijven op te sporen en vast te stellen. Luidens artikel 66, eerste lid, van de voornoemde wet van 29 maart 1962 zijn, behalve de ambtenaren van gerechtelijke politie, "de ambtenaren en beambten belast met het beheer en de politie over de wegen, de door de provinciegouverneur aangewezen technische

(1) Deze bepaling machtigt de minister tot wiens bevoegdheid de ruimtelijke ordening en de stedebouw behoort om ambtenaren aan te wijzen. Terecht hebben de stellers van het ontwerp geopteerd voor een besluit van de Vlaamse regering en niet meer voor een ministerieel besluit, gelet op artikel 83, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

ambtenaren en beambten van de gemeenten of verenigingen van gemeenten, alsmede de ambtenaren en beambten die daartoe door de minister zijn aangewezen, bevoegd om de (voornoemde) misdrijven ... op te sporen en vast te stellen door een proces-verbaal" (1). Uit deze wetsbepaling volgt dat er geen rechtsgrond voorhanden is om, zoals in het ontwerp, ook contractuele personeelsleden van de bedoelde administraties bevoegd te maken voor opsporing en vaststelling van de in de artikelen 64, 64bis, 66, vierde lid, en 68, vijfde lid, van de voornoemde wet van 29 maart 1962 omschreven misdrijven.

In het opschrift, in de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp, alsmede in het 1° en het 2° van hetzelfde artikel moeten dan ook de woorden "en contractuele personeelsleden" worden geschrapt.

2. Luidens artikel 66, eerste lid, van de wet van 29 maart 1962 kunnen ambtenaren worden aangewezen om de in de artikelen 64, 64bis, 66, vierde lid, en 68, vijfde lid

(1) Artikel 66 van de wet van 29 maart 1962 gewaagt van de "misdrijven" die zijn omschreven in de artikelen 64, 64bis, 66, vierde en vijfde lid en 68. Het ministerieel besluit van 31 januari 1975 hanteerde de term "overtredingen" op de bepalingen van de wet van 29 maart 1962. In het huidig ontwerp staat : "inbreuken" (op de bepalingen van dezelfde wet). Het is verkieslijk de term van de wet zelf, "misdrijven" te gebruiken waardoor tevens wordt bevestigd dat het enkel gaat om de opsporingsbevoegdheid bedoeld in artikel 66 van de wet.

(lees zesde lid) van de voornoemde wet van 29 maart 1962 omschreven misdrijven op te sporen en vast te stellen.

Om elke twijfel omtrent de draagwijdte van de woorden "inbreuken op de bepalingen van de wet van 29 maart 1962" uit te sluiten, verdient het aanbeveling, in de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp, de precieze verwijzing naar de misdrijven, zoals verwoord in het voornoemde artikel 66, eerste lid, te hernemen (1).

3. In artikel 1 van het ontwerp worden op algemene wijze ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aangewezen, behorend tot de niveaus A, B, C en D. Volgens de toelichting verschaft door de gemachtigde van de regering is het de bedoeling dat elke controle zou worden uitgevoerd door twee ambtenaren.

Indien het daarbij de bedoeling is dat bij de vaststelling van een misdrijf steeds een ambtenaar van een hoger niveau aanwezig is, moet dit in het ontwerp worden gepreciseerd.

Artikel 2.

Volgens de toelichting verschaft door de gemachtigde van de regering, wordt dit artikel overgenomen uit het voornoemde ministerieel besluit van 31 januari 1975 omdat

(1) Zie vorige voetnoot.

niet uit te sluiten valt dat in de toekomst de agglomeraties en federaties van gemeenten worden geactiveerd. In dat verband verklaarde de gemachtigde van de regering wat volgt :

"Men kan zich inderdaad vragen stellen omtrent de wenselijkheid van art. 2 en dit gelet op het geringe belang van de agglomeraties (enkel de Brusselse bestaat nog, maar voor dat grondgebied is het Vlaamse Gewest niet bevoegd). Wat de federaties van gemeenten betreft, ligt de zaak m.i. enigszins anders. De federaties van gemeenten laten zich momenteel wel niet in met de controle op de naleving van de stedenbouwwet, maar niets zegt dat zulks in de toekomst niet kan veranderen. Bijvoorbeeld onder coördinatie van de provinciegouverneur.

Het spreekt voor zich dat dergelijke federaties aparte rechtspersonen zijn waarop de minister verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening in se geen toezicht kan uitoefenen. Anders is het wanneer ook ruimtelijke ordening uitdrukkelijk tot hun takenpakket zou behoren. Dan zijn ze voor wat die materie betreft onderworpen aan het administratief toezicht van de minister en lijkt het mij niet meer dan normaal dat de bevoegde personeelsleden op voordracht van het federatiecollege worden aangewezen door de minister verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening.

Dat hiertoe ook bijkomende besluiten en handelingen vereist zijn, is evident. Maar ook nu kan dit geenszins betekenen dat de mogelijkheid niet kan worden voorzien in het ontwerp van besluit".

Artikel 66, eerste lid, van de wet van 29 maart 1962 somt vier categorieën ambtenaren op bevoegd om de bedoelde misdrijven op te sporen en vast te stellen, waaronder de categorie ambtenaren aangewezen door de provinciegouverneur, namelijk "de technische ambtenaren en beambten van de gemeenten en verenigingen van gemeenten" en

.../...

een categorie ambtenaren, zonder nadere specificëring aangewezen door de minister. Het ligt in de rede aan te nemen dat met die laatste categorie in de eerste plaats ambtenaren van het bestuur Ruimtelijke ordening en stedenbouw bedoeld zijn, thans vallende onder het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

Hoewel artikel 66 niet uitdrukkelijk uitsluit dat de minister ambtenaren behorende tot lagere besturen uitsluit, is het hem in de huidige stand van de wetgeving onmogelijk ambtenaren van agglomeraties of federaties van gemeenten aan te wijzen; van agglomeraties niet, omdat de enige nog bestaande agglomeratie, Brussel, niet onder het Vlaamse gewest ressorteert; van federaties - welke de gemachtigde van de regering blijkbaar verwacht met verenigingen van gemeenten - ook niet, daar de bestaande federaties van gemeenten werden afgeschaft.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : J. DE BRABANDERE, kamervoorzitter,

M. VAN DAMME, staatsraden,
D. ALBRECHT,

Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. E. VANHERCK, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

J. DE BRABANDERE.